

ENSV TEATAJA

26. oktoobril

Nr. 34

1940

II.

- Art. 387. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori organiseerimise kohta. — Eesti NSV põllumajandusliikude krediitühisuste nimekiri.
388. Kütteainete turu korraldamise juhend.
389. Ajutine juhend talupoegade majapidamistele riikliku krediidi väljaandmise korra kohta.
390. Rahvamajade korraldamise juhend.
391. Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend veoautode kohuslikult tööle rakendamise kohta.

II.

387. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r u s

NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori organiseerimise kohta.

Kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu ja Üleliidulise Kommunistliku (b) Partei Keskkomitee määrusega 3. oktoobrist 1940 nr. 1873, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Organiseerida NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariiklik kontor, andes üle tema korraldusse Eesti Maapanga ning natsionaliseeritud ühispannad kõigi nende aktive ja passivatega juurdelisatud nimekirja järgi.

2. Kohustada NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontorit organiseerima 60 põllumajanduslikku krediitühingut vabariikliku kontori korraldusse antud natsionaliseeritud ühispankadest.

3. Määrata komisjon järgmises koosseisus: komisjoni esimeheks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissari asetäitja ja liikmeteks NSVL Riigipanga Eesti vabariikliku kontori esindaja ning NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori esindaja, tehes sellele komisjonile ülesandeks organiseerida NSVL Põllumajanduse Panga Eesti vabariikliku kontori ning põllumajandusliikude krediitühingute tegevust ja likvideerida natsionaliseeritud ühispannad juurdelisatud nimekirja järgi.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 23. oktoobril 1940.

EESTI NSV PÕLLUMAJANDUSLIKKUDE KREDIITÜHISUSTE NIMEKIRI

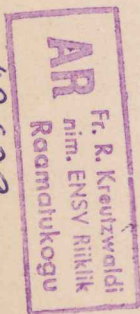
Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maa- kondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuu- luvad tege- vuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajandus- likud krediitühingud	Ühispangad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
		1. Harjumaa				
1	1	Tallinna põllumajanduslik krediitühisus	Tallinn	Jõelähtme Iru Rae Raasiku Peningi Tõdva Saue Harku	Põllupidajate Ühispank	Põllumeeste Keskpank Raasiku Ühispank
2	2	Kuusalu põllumajanduslik krediitühisus	Kohila jaam	Kõnnu Kolga Kuusalu Anija	Kuusalu Ühispank	Kehra Ühispank
3	3	Kose põllumajanduslik krediitühisus	Kose	Ravila Kõue Kuivajõe Kuimetsa	Kose Ühispank	
4	4	Rapla põllumajanduslik krediitühisus	Rapla	Rapla Juuru Kehtna Järvakandi Raiküla	Rapla Ühispank	Juuru Ühispank
5	5	Hageri põllumajanduslik krediitühisus	Hageri	Hageri Kohila Kernu Varbola	Hageri Ühispank	Kernu Ühispank
6	6	Keila põllumajanduslik krediitühisus	Keila	Keila Nissi Padise Nõva	Põllupidajate Ühispanga osakond	Baltiski Ühispank Nissi Ühispank Kloostri Ühispank

2. Järvamaa

7	1	Paide põllumajanduslik krediitühisus	Paide
8	2	Türi põllumajanduslik krediitühisus	Türi
9	3	Järva-Jaani põllumajanduslik krediitühisus	Järva-Jaani
10	4	Rakke põllumajanduslik krediitühisus	Rakke
11	5	Ambla põllumajanduslik krediitühisus	Ambla
12	6	Tapa põllumajanduslik krediitühisus	Tapa

3. Läänemaa

13	1	Haapsalu põllumajanduslik krediitühisus	Haapsalu
14	2	Märjamaa põllumajanduslik krediitühisus	Märjamaa
15	3	Lihula põllumajanduslik krediitühisus	Lihula
16	4	Risti põllumajanduslik krediitühisus	Risti
17	5	Kärdla põllumajanduslik krediitühisus	Kärdla

Ar 940
Eesti

Paide	Järvamaa Ühispank	Järva Laenu-Hoiu Ühispank
Väätsa		
Koigi		
Kareda		
Särevere	Türi Ühispank	Käru Ühispank
Käru		
Võhmuta	Järva-Jaani Ühispank	
Vajangu		
Väinjärve	Rakke Ühispank	Koeru Ühispank
Rakke		Udeva Ühispank
Salla		
Ambla	Ambla Ühispank	Järva-Madise Ühispank
Albu		
Lehtse	Tapa Ühispank	Tapa Põllumeeste Ühispank
Undla		Lehtse Ühispank
Vohnja		Kadrina Ühispank
Asuküla	Haapsalu Ühispank	Martna Ühispank
Noarootsi		
Riguldi		
Vormsi		
Taebla		
Ridala		
Martna		
Oru		
Märjamaa	Lääne-Eesti Ühispank	Vigala Ühispank
Velise		
Vigala		
Lihula	Lihula Ühispank	Hanila Ühispank
Kirbla		Paatsalu Ühispank
Karuse		
Varbla		
Piirsalu	Risti Ühispank	Kullamaa Ühispank
Kullamaa		
Emmaste	Kärdla Ühispank	Hiiu Ühispank
Käina		
Kõrgesaare		
Pühalepa		

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maa- kondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuu- luvad tege- vuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajandus- likud krediitühingud	Ühis pangad, mis üle antakse põllumajandusliikudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
		4. Saaremaa				
18	1	Kuressaare põllumajanduslik krediitühisus	Kuressaare	Kuressaare Kärla Salme Torgu Kaarma Pihla Valjala Ruhno	Saarte Ühispank	Saaremaa Rahvaühispank
19	2	Kihelkonna põllumajanduslik krediitühisus	Kihelkonna	Kihelkonna Lümanda Mustjala	Kihelkonna Ühispank	
20	3	Orissaare põllumajanduslik krediitühisus	Orissaare	Pöide Laimjala Muhu Leisi Pärsamaa	Orissaare Ühispank	Leisi Ühispank Pärsamaa Ühispank
		5. Pärnumaa				
21	1	Pärnu põllumajanduslik krediitühisus	Pärnu	Are Audru Halinga Sauga Soontaga Paikuse Tori Tahkuranna Kihnu Kaisma	Pärnumaa Põllumeeste Ühispank	Pärnu-Jakobi Ühispank Sindi Ühispank Tori Ühispank Kergu Ühispank Mihkli Põllumeeste Ühispank
22	2	Häädemeeste Põllumajanduslik krediitühisus	Häädemeeste	Häädemeeste Orajõe Laiksaare	Häädemeeste Ühispank	

23	3	Saarde põllumajanduslik krediitühisus	Kilingi-Nõmme	Saarde Talli Tihemetsa
24	4	Abja põllumajanduslik krediitühisus	Abja Rajangu	
25	5	Tõstamaa põllumajanduslik krediitühisus	Tõstamaa	Tõstamaa Seliste
26	6	Vändra põllumajanduslik krediitühisus	Vändra	Vändra Lelle
6. Viljandimaa				
27	1	Viljandi põllumajanduslik krediitühisus	Viljandi	Viljandi Raudna Vastemõisa Kõpu Rimmu Paistu Holstre Tännasilma
28	2	Suure-Jaani põllumajanduslik krediitühisus	Suure-Jaani	Taevere Olustvere
29	3	Võhma põllumajanduslik krediitühisus	Võhma	Kabala Kõo Imavere
30	4	Põltsamaa põllumajanduslik krediitühisus	Põltsamaa	Põltsamaa Pajusi Lustivere Võisiku
31	5	Tarvastu põllumajanduslik krediitühisus	Mustla	Tarvastu Suislepa
32	6	Nuia põllumajanduslik krediitühisus	Nuia	Karksi Tuhalaane
7. Tartumaa				
33	1	Tartu põllumajanduslik krediitühisus	Tartu	Kiidjärve Veski Tartu Vara Luunja Kavastu Peipsiääre Mäksa Võnnu Meeksi Ahja

Saarde Ühispank

Talli Ühispank

Viljandi Ühispanga Abja osakond

Mõisaküla Ühispank

Tõstamaa Ühispank

Vändra Ühispank

Lelle Ühispank

Viljandi Ühispank

Holstre Ühispank
Aidu Ühispank

Suure-Jaani Ühispank

Sürgavere Ühispank
Olustvere Ühispank
Pilistvere Ühispank

Võhma Ühispank

Põltsamaa Ühispank

Põltsamaa Majaomanike ja
Põllumeeste Ühispank
Kolga-Jaani Ühispank

Tarvastu Ühispank

Tarvastu Põllumeeste
Ühispank
Suislepa Ühispank

Nuia Ühispank

Põllumajanduse Pank Ühispank

Elva Ühispank
Vana-Kuuste Ühispank
Kavastu Ühispank
Peipsiäärne Ühispank

Nr. 34

— 375 —

Art. 387

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maakondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuuluvad tegevuspiirkonda	Pangad, millele alusel organiseeritakse põllumajanduslikud krediitühingud	Ühispannad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktiveatega ja passivatega
34	2	Rõngu põllumajanduslik krediitühisus	Rõngu	Kuuste Ropka Kambja Tähtvere Äksi Saadjärve Laeva Nõo Puhja Konguta Elva Rõngu Rannu Aakre	Rõngu Ühispank	
35	3	Otepää põllumajanduslik krediitühisus	Otepää	Otepää Pühajärve	Otepää Ühispank	
36	4	Avinurme põllumajanduslik krediitühisus	Avinurme	Avinurme Tudulinna	Avinurme Ühispank	Tudolinna Ühispank
37	5	Mustvee põllumajanduslik krediitühisus	Mustvee	Kasepää Lohusuu Torma Sadala	Mustvee Ühispank	Mustvee Vastastikku Krediitühisus Ühispank Torma Ühispank Laius-Tähkvere Ühispank
38	6	Jõgeva põllumajanduslik krediitühisus	Jõgeva	Jõgeva Vaimastvere Laiuse Kuremaa Kursi Kaarepere	Jõgeva Ühispank	Jõgeva Põllumeeste Ühispank Laiuse Ühispank Palamuse Ühispank
39	7	Kudina põllumajanduslik krediitühisus	Kudina	Kudina Saare Voore	Maarja-Magdaleena Ühispank	Roela Ühispank Saare Ühispank
40	8	Pala põllumajanduslik krediitühisus	Pala	Pala Alatskivi	Pala Ühispank	Kokora Ühispank Alatskivi Ühispank

8. Petserimaa

41	1	Petseri põllumajanduslik krediitühisus	Petseri	Meremäe Orava Saatse Vilo Senno Linnuse Petseri
42	2	Laura põllumajanduslik krediitühisus	Laura	Lõuna Roodva
43	3	Värskas põllumajanduslik krediitühisus	Värskas	Järvesuu Kalda Mäe
9. Võrumaa				
44	1	Võru põllumajanduslik krediitühisus	Võru	Võru Laheda Leevi Kasaritsa Haanja Vastseliina Rõuge Lepistu Sõmerpalu
45	2	Räpina põllumajanduslik krediitühisus	Räpina	Räpina Veriora
46	3	Põlva põllumajanduslik krediitühisus	Põlva	Mooste Põlva
47	4	Kanepi põllumajanduslik krediitühisus	Kanepi	Kanepi Kõlleste Valgjärve Kooraste
48	5	Antsla põllumajanduslik krediitühisus	Antsla	Antsla Urvaste Linnamäe Mõniste Varstu
49	6	Misso põllumajanduslik krediitühisus	Misso	Misso Ruusmäe
10. Valgamaa				
50	1	Valga põllumajanduslik krediitühisus	Valga	Taheva Karula Kaagjärve Tõlliste Hummuli

Petseri Laenu-Hoiu Ühisus
Ühispank

Laura Ühispank

Väraska Ühispank

Võru Ühispank

Räpina Ühispank

Põlva Ühispank

Kanepi Ühispank

Antsla Ühispank

Misso Ühispank

A.-s. Valga Pank

Vilo Ühispank
Pankjavitsa Ühispank
Irboska Ühispank
Senno Ühispank
Petseri Ühispank
Petserimaa Kaubanduse
Ühispank
Rootova Ühispank

Mäe Ühispank

Vastseliina Ühispank
Kärgula Ühispank

Veriora Ühispank

Kõlleste Ühispank
Vastse-Otepää Ühispank
Karilatsi Ühispank

Varstu Ühispank

Põllumajanduse Pank Ühis-
panga Valga osakond
Karula Ühispank
Sangaste Ühispank
Puka Ühispank

Nr. 34

— 377 —

Art. 387

Järjekorra nr.	Järjekorra nr. maa- kondade järgi	Krediitühisuse nimetus	Asukoht	Missugused vallad kuu- luvad tege- vuspiirkonda	Pangad, millede alusel organiseeritakse põllumajandus- likud krediitühingud	Ühispannad, mis üle antakse põllumajanduslikkudele krediitühingutele kõigi oma aktivatega ja passivatega
51	2	Helme põllumajanduslik krediitühisus	Tõrva	Sangaste Kuigatsi Helme Põdrala Vaoküla	Helme Ühispank	Tõrva Ühispank Riidaja Ühispank
		11. Virumaa				
52	1	Rakvere põllumajanduslik krediitühisus	Rakvere	Rakvere Roela Aaspere Haljala Sõmeru Rägavere Küti	Virumaa Ühispank	Rakvere Ühispank Viru-Jaagupi Ühispank
53	2	Narva põllumajanduslik krediitühisus	Narva	Narva Alutaguse Piiri Raja Vasknarva	Narva Ühispank	Skarjatina Ühispank
54	3	Vao põllumajanduslik krediitühisus	Väike- Maarja	Vao	Väike-Maarja Ühispank	Kadila Ühispank
55	4	Võsu põllumajanduslik krediitühisus	Võsu	Assamalla Palmse Vihula	Võsu Ühispank	Vihula Ühispank
56	5	Kunda põllumajanduslik krediitühisus	Kunda	Kunda Mahu	Kunda Ühispank	Viru-Nigula Ühispank
57	6	Lüganuse põllumajanduslik krediitühisus	Lüganuse	Erra Lüganuse Maidla	Lüganuse Ühispank	Virumaa Ühispanga Kiviõli osakond
58	7	Jõhvi põllumajanduslik krediitühisus	Jõhvi	Jõhvi Kohtla Mäetaguse Illuka Vaivara	Jõhvi Ühispank	Kohtla-Järve Ühispank Konju Ühispank Vaivara Ühispank
59	8	Iisaku põllumajanduslik krediitühisus	Iisaku	Iisaku	Iisaku Ühispank	
60	9	Simuna põllumajanduslik krediitühisus	Simuna	Avanduse Paasvere	Simuna Ühispank	Laekvere Ühispank

388. Kütteinete turu korraldamise juhend.

I.

§ 1. Riiklikul metsa- ja kütteinetekomiteel on õigus nõuda kõigi kütteinete tagavarade registreerimist ning teostada kütteinete ladude revideerimist ja järelevalvet otseselt ja omavalitsuste kaudu.

§ 2. Kütteinete lao pidajad on kohustatud oma lao tagavarasid hoidma ja täiendama Riikliku metsa- ja kütteinetekomitee poolt nõutavas korras ja määral, kusjuures võetakse arvesse lao senise tegevuse ulatust ja uute tagavaradega täiendamise võimalusi.

§ 3. Elanikele ja asutistele kütteinete müümisel kohaldatakse Toor- ja tarbeainete müügi ja hindade korraldamise määruse (RT 1940, 57, 513) eeskirju.

§ 4. Riiklikul metsa- ja kütteinetekomiteel teha käesoleva juhendi täitmiseks tarvilikke korraldusi, asuda viibimata olemasolevate kütteinete tagavarade registreerimisele ja võtta tarvitusele kiired abinõud kütteinete tagavarade täiendamiseks.

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

Tallinn, 25. oktoobril 1940. Nr. 3196.

389. Ajutine juhend talupoegade majapidamistele riikliku krediidi väljaandmise korra kohta.

Vastavalt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševikkude) Partei Keskkomitee määrusele (ENSV Teataja 1940, 30, 350) Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat, Põllutöö Rahvakomissariaat ja NSV Liidu Põllumajanduse Panga Eesti Vabariiklik Kontor (end. Eesti Maapank) määravad kindlaks käesolevaga alljärgmise korra riikliku pikaajalise krediidi väljaandmiseks talupoegade majapidamistele.

I.

Üldeeskirjad.

§ 1. Krediidi arvel laenude määramine, väljaandmine, laenude kasutamise järelevalve teostamine, samuti laenude arvestamine ja sissenõudmine teostatakse NSV Liidu Põllumajanduse Panga Eesti Vabariikliku Kontori, allpool nimetatud Põllumajanduspanga Kontori poolt.

§ 2. Laenu antakse:

- 1) talupoegadele, kes saanud maad ja juurdelõikeid riiklikust maatagavarast, samuti nende kollektiividele ja gruppidele vajalike põllumajanduslike masinate ja inventari soetamiseks — kestusega 5 aastat;
- 2) talupoegade majapidamistele töö- ja kariloomade soetamiseks — kestusega 3 aastat;
- 3) talupoegade majapidamistele ja nende kollektiividele põllumajanduslike hoonete ehitamiseks, samuti talumajapidamistele elumajade ehitamiseks — kestusega 7 aastat.

Põllumajanduslikke laene antakse: talupoegade üksikmajapidamistele mitte üle 1.500 krooni ja kollektiividele mitte üle 10.000 krooni.

§ 3. Laenu sooviavaldus esitatakse Põllumajanduspanga Kontorile kohaliku vallavalitsuse kaudu Kontori erilisel blanketil, millised on saadaval kohalikes vallavalitsustes.

Täidetud sooviavaldus laenusoovija allkirjaga varustatult esitatakse kohalikule vallavalitsusele.

§ 4. Vallavalitsus, saanud sooviavalduse, kontrollib selles näidatud andmed ja annab motiveeritud otsuse laenu vajaduse ning suuruse kohta ja saadab selle edasi maavalitsusele hiljemalt 3 päeva jooksul, arvates sooviavalduse saamisest.

§ 5. Ühes sooviavaldusega laenu saamiseks esitatakse vallavalitsusele laenusoovija allkirjaga varustatud võlakohustus, kusjuures laenusoovija allkiri sellel peab olema tõestatud vallavalitsuse poolt. Võlakohustuse blanketid on saadaval kohalikes vallavalitsustes.

§ 6. Põllumajanduspanga Kontor määrab laenu käesolevas juhendis ettenähtud summa ulatuses ja teatab laenusoovijale temale määratud laenust.

Võlavahekord Põllumajanduspanga Kontori ja laenusaaaja vahel tekib teate saamise momendist laenumääramise teatise kätteandmise kohta. Ärakiri laenumääramise teatisest saadetakse vastavale vallavalitsusele laenusaaaja elukoha järgi.

§ 7. Määratud laen antakse sooviavalduse esitajale või tema volitusel tema perekonna liikmeile.

§ 8. Laenud tasutakse lihtkustutuse alusel, võrdsetes osades kaks korda aastas — 30. aprilliks ja 31. oktoobriks.

Laenudelt arvatakse intresse 1,5% aastas, tasumisega pooleaasta viisi, tagantjärele.

Tähtajaks tasumata laenud nõutakse sisse seaduses ettenähtud korras.

§ 9. Kui laenusaaaja kasutab saadud laenu otstarbele mittevastavalt, on Põllumajanduspanga Kontoril õigus algatada laenusaaaja vastutusele võtmist.

§ 10. Saadud laenu eest vastutab laenusaaaja laenu abil soetatud varaga, samuti ka temale kuuluvate muude varadega.

§ 11. Laenusaaaja on kohustatud laenustatud majapidamist pidama heaperemeheliku hoolega, püüdes kõigiti tõsta selle produktiivsust.

Juhul, kui panditud varade väärtus väheneb võrreldes nende väärtuse ja seisukorraga laenu väljaandmisel, võib Põllumajanduspanga Kontor oma äranägemisel nõuda võlgnikult võla kindlustamiseks tarvilisi lisakindlustusi ja alustada võla sissenõudmist enne tähtaega. Ei tasu võlgnik nõutud laenu või selle osa määratud tähtajaks, võib Põllumajanduspanga Kontor asuda laenu sissenõudmisele.

Samuti võib Põllumajanduspanga Kontor nõuda laenu ennetähtajalist tasumist, kui laenusaaaja asub oma majapidamise likvideerimisele.

§ 12. Laenude taotlemise kirjavahetuselt ja laenude väljaandmise toimingult ei võeta tempelmaksu.

II.

Põllumajanduslike masinate ja inventari soetamise laenud.

§ 13. Põllumajanduslike masinate ja inventari soetamiseks antakse laenu kuni 100% masinate või riistade soetusväärtusest, kuid mitte üle 5.000 krooni igale kollektiivile ning mitte üle 200 krooni iga talupoja üksikmajapidamisele.

§ 14. Laen peab olema ära kasutatud hiljemalt 1. detsembriks 1940 ja seda võib kasutada ainult määratud otstarbeks. Laenu mittekasutamise korral on Põllumajanduspanga Kontoril õigus laenu sisse nõuda enne tähtaega.

III.

Töö- ja kariloomade soetamise laenud.

§ 15. Töö- ja kariloomade soetamiseks antakse laenusid põllumajanduslikele kollektiividele kuni 5.000 krooni ja uute põllumajapidamiste asutajatele-üksikmajapidamistele kuni 700 krooni ning juurdelõigete saajatele kuni 400 krooni igaühele.

§ 16. Laen peab olema ära kasutatud hiljemalt 1. detsembriks 1940 vastavalt laenu otstarbele.

IV.

Elamute ja põllumajandusliikude hoonete ehituslaenud.

§ 17. Laenusid elamute ja põllumajandusliikude hoonete ehitamiseks antakse kuni 100% nende ehitusmaksumusest.

Uute ehitiste asend peab olema valitud nii, et ehitatavad hooned ei takistaks põllumajanduse mehhaniseerimist.

§ 18. Ehitatavad hooned peavad vastama koostatud plaanile, majapidamise suurusele, üldistele ehitustehnilistele, tervishoiu- ja majapidamisnõuetele.

§ 19. Laenu, mis antud ehitusteks, peavad olema kasutatud hiljemalt 15. detsembriks 1940, kusjuures laenu abil algatatud hoonete ehitustööd tulevad viia lõpule hiljemalt 31. detsembriks 1941.

§ 20. Laenu tasumine algab kolmandast aastast, arvates võlakohustuse allakirjutamise ajast.

§ 21. Laenusaja on kohustatud hoidma korras laenu abil püstitatud hooned ning võimaldama Põllumajanduspanga Kontoril teostada nende hoonete järelevalvet kuni laenu lõpliku tasumiseni.

V.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Rahanduse Rahvakomissar P. Keerdo.

Põllutöö Rahvakomissar G. A b e l s.

NSV Liidu Põllumajandusliku Panga Eesti Vabariikliku Kontori

juhataja k.t. Ben. M a s e r.

Tallinn, 26. oktoobril 1940.

390. Rahvamajade korraldamise juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse poliitharidustöö korraldamise kohta (ENSV Teataja 1940, 24, 270) § 3 alusel 15. oktoobril 1940.

I.

I. R a h v a m a j a ü l e s a n d e d.

§ 1. Rahvamaja ülesandeks on noorte ja täiskasvanud kodanike kasvatamine ja edasiharimine sotsialismi üleshitamise huvides nende kultuuritaseme, kommunistliku teadvuse ja võimete tõstmise teel.

Selle ülesande täitmiseks kuulub rahvamajadele eriti:

1. Poliithariduse alal.

a) Poliitharidustöö organiseerimine ja korraldamine oma ringkonna kõige laiemas rahvahulkades, eriti Marxi-Engelsi-Lenini-Stalini õpetuse, Kommunistliku Partei ajaloo, NSVL ja Eesti NSV Konstitutsioonide ja NSVL rahvaste ajaloo õppimise alal.

b) Kaasaaitamine Nõukogude valitsuse, Kommunistliku Partei ja ametiühingute otsuste elluviimisele vastava selgitustöö kaudu.

c) Selgitustöö teostamine töötava rahva saadikute Nõukogude, kohtute, ametiühingute organite jne. valimiste puhul.

d) Osavõtmine NSVL ja Eesti NSV riiklik-ühiskondlike tähtpäevade tähistamisest.

e) Poliithariduslike ja kultuuriliste ringide organiseerimine ja juhtimine.

f) Ühiskondlik-poliitiliste ja kultuuriliste loengute, referaatide ja vestluste korraldamine.

g) Ühiskondlik-poliitilistes küsimustes kodanikele nõuande ja selgituse korraldamine.

h) Töösse ja ühiskondlikku omandisse sotsialistliku suhtumise kasvatamine, sotsialistliku võistluse ja lööktööliikumise korraldamine.

i) Teadliku distsipliini kõvendamine.

j) Usuvastase propaganda organiseerimine.

k) Internatsionaalse kasvatuse teostamine.

l) Kodanike kultuurilis-tehnilise taseme tõstmine.

m) Teaduse, tehnika, kirjanduse ja kunsti populariseerimine.

2. Põllumajandusliku propaganda alal (maa rahvamajades).

a) Selgitustöö Nõukogude valitsuse, Kommunistliku Partei ja ametiühingute otsuste elluviimiseks põllumajanduse alal.

b) Põllumajanduslike ringide organiseerimine ja juhtimine.

c) Selgitustöö põllumajanduslike näituste ettevalmistamise alal.

d) Põllumajanduslikule katseasjandusele kaasaaitamine nõuande, kirjanduse levitamise jne. teel.

3. Tööstusliku propaganda alal (linnade ja tööstuskeskuste rahvamajades).

a) Selgitustöö Nõukogude valitsuse, Kommunistliku Partei ja ametiühingute otsuste elluviimiseks.

b) Kaasaaitamine sotsialistlikule võistlusele, töödistsipliini ja tööviljakuse tõstmisele ning stahhaanovlikule liikumisele selgitustöö, stahhaanovlaste kogemuste levitamise (loengud, vestlused jne.), tehniliste õpiringide korraldamise (kasutades oma käitiste tehnilisi jõude), stahhaanovluse-õhtute korraldamise, tehnilise kirjanduse levitamise, stahhaanovliku töö näituste korraldamise, vastava nõuande jne. kaudu.

c) Tööliste tutvustamine tööstuse ülesannetega, riiklike plaanide ning tootmiskavade ja võistluste korraldamine tootmiskavade täitmise ning ületamise aladel.

d) Tööliste tutvustamine NSVL saavutustega tootmisprotsessi alal.

4. Maa kaitsevõime tugevdamise propaganda alal.

a) Rahvusvahelise seisukorra ja imperialistlike sõdade põhjuste selgitamine.

b) Noorte ettevalmistamine Punaarmeesse astumiseks ja rahva ettevalmistamine maa kaitseks (selgitustöö punaarmee ülesannetest ja kohustustest, propaganda „Valmis tööks ja kaitseks“ normide omandamiseks, õhukaitse ringide organiseerimine, suusapropaganda jne.).

c) Kehakultuuri eest hoolitsemine ja selleks spordiringide tegevuse arendamine Spordikeskuse juhendite järgi.

d) Rahva ja Punaarmee vahelise sõpruse süvendamine.

5. Raamatukogu ja lugemistoa alal.

a) Hoolitsemine raamatukogu, lugemistoa ja käsikogu korrapärase uue kirjandusega täiendamise, ruumide ja seadete varustamise ning tegevuse edukuse eest.

b) Raamatukogu juurde laste ja noorsoo osakondade avamine.

c) Raamatukogu kasutajate aktiivi organiseerimine.

d) Raamatukogu kasutajate arvu tõstmine ja töö organiseerimine lugejatega nõuande, kirjanduse soovitamise, lugemishuvi uurimise, teatmete hankimise, ühislugemise jne. näol.

6. Rahva kunstilise isetegevuse arendamise alal.

- a) Laulu- ja muusikakooride ning orkestrite organiseerimine ja nende töö ning repertuaari korraldamine.
- b) Näiteringide ja kohaliku maateatri organiseerimine ning töö ja repertuaari korraldamine.
- c) Andekate kodanike kunstiliste võimete arengule kaasaaitamine.
- d) Ettevalmistamine üldistele pidudele ja võistlustele teatri, muusika ja muu kunstilise isetegevuse alal ning osavõtt neist.
- e) Rahvamängude ja rahvatantsude harrastamise korraldamine.

7. Laste- ja noorsootöö alal.

- a) Komnoorte rakukeste kaastööl noorte seksioonide organiseerimine, noorte rakendamine rahvamajas toimuval tööle ja vajaduse korral noorte eriringide loomine.
- b) Laste kino- ja teatrietenduste, pühade ning pidustuste korraldamine.
- c) Kaasabi kultuuritöö teostamiseks koolides.

8. Mitmesuguse muu tegevuse alal.

- a) Vaba aja kultuurselt veetmise organiseerimine.
- b) Seinalehe toimetamine.
- c) Male, kabe ja teiste mängude korraldamine.
- d) Rahvapidustuste, ekskursioonide, lõbustuste, kinoetenduste jne. korraldamine.
- e) Mitmesuguste praktiliste oskuste (majapidamise, keelte, naisalade, tervis- hoiu jne.) õpetamine vastavalt kohalikele vajadustele.

II. Rahvamaja liikmeskond ja juhatus.

§ 2. Rahvamaja liikmeiks võivad olla kõik töötavad kodanikud (töölised, töötav talurahvas ja töötav intelligents), kes võtavad aktiivselt osa rahvamaja ja selle ringide tööst, tasuvad ettenähtud liikmemaksu ja on vähemalt 16 a. vanad.

Rahvamaja liikmeid võtab vastu ja eemaldab rahvamaja juhatus.

Rahvamaja tööst ja ettevõtetest võivad osa võtta ka mitteliikmed, kusjuures rahvamaja sihiks on võimalikult laialdaste rahvahulkade koondamine rahvamaja töö ja ülesannete ümber.

§ 3. Rahvamaja tööd juhivad ja korraldavad liikmete üldkoosolek, juhatus ja revisjonikomisjon, kes vajaduse korral moodustavad endile abiks komisjone ja toimkondi.

§ 4. Liikmete üldkoosoleku kutsub rahvamaja juhatus kokku vähemalt neli korda aastas. Koosolek on otsusevõimeline vaatamata kokkutulnud liikmete arvule.

Üldkoosolekule kuulub:

- 1) Juhatus ja revisjonikomisjoni valimine.
- 2) Liikmemaksu määramine.
- 3) Rahvamaja tegevuskavade ja tegevusaruannete kinnitamine ning eelarvete ja aruannete heakskiitmine.
- 4) Seksioonide, kabinetide, vastavate raamatukogude, lugemistubade jne. asutamine.
- 5) Vajalike kodukordade heakskiitmine.
- 6) Tähtsamaist poliitilistest sündmustest osavõtmise arutamine ja poliitkampaniate teostamine rahva hulgas Kommunistliku Partei kohalike organisatsioonide, töötava rahva saadikute Nõukogude ja ametiühingute juhtnööride järgi.

§ 5. Rahvamaja ülesannete korrapärast täitmist teostab ja selle eest vastutab rahvamaja juhatus, kes kinnitab ametisse kõigi ringide juhatajad ja vanemad, seinalehe toimkonna ja komnoorte organisatsioonide ettepanekul määrab laste ja noorte seksioonide juhatajad.

Raamatukogujuhataja ja ta abijõudude ametisse kinnitamine toimub rahvaraamatukogunduse korralduses ettenähtud korras.

Rahvamaja juhatus eriti:

1) Laialdaste töötavate rahvahulkade isetegevuse rakendamise teel hoolitseb raamatukogude ja lugemistubade eest, korraldab näitusi, loenguid, kursusi, etendusi, kontserte, näidendeid, kinoetendusi, pidustusi, ekskursioone, võistlusi jne., asutab mitmesuguseid ringe ja aktiive, organiseerib suveplatse ja aedu jne.

2) Koostab eelarveid, plaane, aruandeid, täidab kinnitatud eelarvet ja valitseb rahvamaja varasid.

3) Kinnitab ringide töökavad, repertuaari, õppe-haridustöö plaani ja kunstilise isetegevuse ringide ja rühmade esinemiste kavad ning vaatab läbi kõik nende poolt ettevalmistatud näidendid ja kontserdid enne nende ettekandmist.

4) Organiseerib ja juhib rahvamaja muud tegevust laialdaste rahvahulkade isetegevuse aktiivsel kaastegevusel.

§ 6. Rahvamaja juhatus valitakse liikmete üldkoosoleku poolt vähemalt 5 liikmelises koosseisus üheks aastaks ja ta koosneb: esimehest, kellele kuulub rahvamaja tegevuse üldine, eriti poliitiline ja kultuuriline juhtimine; esimehe abist, kes hoolitseb rahvamaja majandusliku külje ja heakorra eest; sekretärist ja laekurist, kuna teised juhatusliikmed määrab juhatus üksikute tööalade vastutavaiks juhatajaiks. Juhatus on otsusevõimeline esimehe või tema abi ja kahe liikme koos olles.

Juhatuse esimees ja tema abi kuuluvad kohaliku poliitharidustöö inspektori kinnitamisele, kellele on õigus juhatusse või selle üksikute liikmete volitusi lõpetada ja nende asemele määrata uusi isikuid, kuni uute valimiseni üldkoosoleku poolt.

§ 7. Üldkoosolek valib igal aastal 3—5 liikmelise revisjonikomisjoni, kes revideerib rahvamaja majapidamist, varasid, arvepidamist, asjaajamist ja tegevust vähemalt neli korda aastas ja saadab ära kirjad revisjoni protokollidest kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteele ja kohalike poliitharidustöö inspektorile ning avaldab seisukoha rahvamaja eelarvete ja aruannete kohta.

§ 8. Rahvamaja ruumide kasutadaandmise ühiskondlikele organisatsioonidele otsustab ja nende tegevust rahvamaja tegevusega kooskõlastab juhatus esimees või tema abi rahvamaja kodukorra alusel, mis määrab ühtlasi ka reeglid kodanike käitumise kohta rahvamajas, tervishoiu nõuded jne. Kodukorra kinnitab kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu.

§ 9. Rahvamaja juhatus koostab üldise töökava piirides iga veerandaasta lõpuks järgmise veerandi poliithariduse ja kultuurtöö töökava kooskõlas Kommunistliku Partei ja ametiühingute kohalike organisatsioonide seisukohtadega ning iga 5. kuupäevaks aruande eelmise kuu poliithariduse ja kultuuritööst, saates ära kirjad neist kohalikele poliitharidustöö inspektorile ja kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteele.

III. Rahvamajade asutamine ja ülalpidamine.

§ 10. Rahvamaju asutatakse säärasel arvul, et rahvamaja oleks kättesaadav kõigile kodanikele, kas omaette majadesse, selleks üüritud ruumidesse või valla- ja koolimajadesse, tingimusel, et selle all ei kannata koolitöö.

§ 11. Rahvamajade võrgu koostab Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnades — linna rahvahariduse osakond, maakondades maakonna rahvahariduse osakond

linnade, valdade ja alevite töötava rahva saadikute Nõukogude ettepanekul. Pärast heakskiitmist vastavate linnade ja maakondade töötava rahva saadikute Nõukogude poolt kinnitab võrgu Hariduse Rahvakomissar.

§ 12. Võrgus ettenähtud rahvamaja asutamise otsustab kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu. Asutatavale rahvamajale määrab Nõukogu täitevkomitee Kommunistliku Partei kohaliku komitee ja kohaliku poliitharidustöö inspektori nõusolekul 5-liikmelise ajutise juhatuse, kes võtab vastu rahvamaja liikmeid, vajadust mööda määrab ringidele ajutisi juhatajaid ja vanemaid ning alustab ja juhib rahvamaja tegevust.

Rahvamajade asutamisest teatatakse viivitamata rahvamajade võrku koostavaile ja kinnitavaile asutistele ühes lähemate andmetega rahvamajade kohta.

Kui rahvamaja liikmete arv tõuseb 20, kutsutakse kokku liikmete üldkoosolek ja moodustatakse juhendis ettenähtud alalised organid.

§ 13. Rahvamaja ruumid ja seaded ühes kütte ja valgustusega annab ja hoiab korras, niivõrd kui seda ei tee mõni ühiskondlik organisatsioon, kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu.

§ 14. Niivõrd kui rahvamaja oma tulud liikmemaksudest, toetustest, maksudest, ettevõtetest jne. rahvamaja tööga ja korrashoiuga seotud väljaminekuid katta ei suuda, annavad selleks vajalikke summasid linna, valla, alevi ja maakonna töötava rahva saadikute Nõukogud ning Hariduse Rahvakomissariaat nende eelarveis selleks määratud krediitidest.

§ 15. Rahvamaja majapidamine toimub kindla eelarve alusel, mille kinnitab kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu, kes rahvamaja majapidamiseks, aruannete esitamiseks jne. annab vastavad juhised.

§ 16. Rahvamajade ehitamise ja sisustamise lähem kord määratakse erijuhenditega.

§ 17. Rahvamaja likvideerimise otsustab kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogu, kes määrab likvideerimise korra ja varade saatuse.

§ 18. Vajalikud korraldused käesoleva juhendi rakendamiseks teeb ja selgitusi ning juhiseid annab Hariduse Rahvakomissariaadi Poliithariduse Osakond.

II.

Kuni kohaliku töötava rahva saadikute Nõukogude ellukutsumiseni täidavad nende ülesandeid vastavalt maa-, linna- ja vallavalitsused ning kohalike rahvahariduse osakondade ülesandeid maa- ja linnakoolivalitsused.

III.

Käesoleva juhendi jõustumisega kaotab kehtivuse Haridusministri määrus rahvamajade võrgu korraldamise kohta (RT 1931, 81, 619).

IV.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.
Poliithariduse Osakonna direktor A. P i i l m a n n.

391. Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend veoautode kohuslikult tööle rakendamise kohta.

Antud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt 25. oktoobril 1940.

Alus: Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus veoautode kohuslikult tööle rakendamise kohta (ENSV Teataja 1940, 25, 278).

§ 1. Kiire iseloomuga ja möödapääsemata veotööde korraldamiseks on riigisutised õigustatud saama veoautosid oma tarvete rahuldamiseks alljärgnevas korras.

Veoautosid vajav asutis või isik pöördub kirjalikult Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poole, ära märkides selles: missuguseid veoautosid nõutakse (nende omanike nimed ja elukohad), autode registreerimismärgid, kus autod asuvad, millal peavad autod tema käsutuses olema (kuupäev ja kellaaeg), kus peavad autod määratud ajal olema (täpne asukoht), millisteks vedudeks vaja autosid (mida vedada, kust-kuhu ja veomaa pikkus), kui pikaks ajaks peab auto nõudja käsutuses olema (mitmeks päevaks või tunniks).

§ 2. Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat võib nõudmist rahuldada või mõjuvatel põhjustel ka tagasi lükata. Tagasilükkamise korral teatatakse nõudjale sellest ühes tagasilükkamise motiividega. Nõudmise rahuldamise puhul annab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat nõudjale välja vastava käsutusorderi, mis on adresseeritud veoauto omanikule või valdajale. See käsutusorder sisaldab andmeid, mis § 1 teises lõikes on ette nähtud, ühes korraldusega omanikule või valdajale selle orderi viibimata ja õigeaegselt täitmiseks. Käsutusorder antakse välja nõudjale ühes ärakirjaga, millistest algeksemplar läheb auto omanikule või valdajale ja ärakiri jääb nõudjale.

§ 3. Nõudja annab käsutusorderi edasi veoauto omanikule või valdajale allkirja vastu. Kui töö kiire iseloomu tõttu pole võimalik omanikule või valdajale käsutusorderit edasi anda, siis on autojuht kohustatud käsutusorderi vastu võtma ja selles määratud ülesande täitmisele asuma.

Auto nõudja on kohustatud hankima veoks vajalikke transporttöölisi ja -abinõusid, nagu presente, köisi jne., kui autol neid ei ole. Kõik auto eksploatatsiooni kulud kannab auto omanik või valdaja.

§ 4. Veoauto nõudja ja auto omanik (valdaja) lepivad omavahel veohindade suhtes kokku ja selle kokkuleppe alusel tasumaksmine peab toimuma kohe pärast töö lõppu.

Kui poolte vahel kokkulepet ei saavutata, määrab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat vaidlusalused hinnad kindlaks, millised on pooltele kohuslikud.

Kui mõnesugusel põhjusel, kas arvestuste tegemise tõttu või muudel mõjuvatel kaalutlustel, pole võimalik töötasu kohe välja maksta, siis peab tasumine toimuma hiljemalt ühe nädala kestel pärast töö lõppu.

Vaidlused veohindade ja maksmise viiside kohta lahendab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissar O. K ä r m.

Autotranspordi Valitsuse direktori k.t. (allkiri).